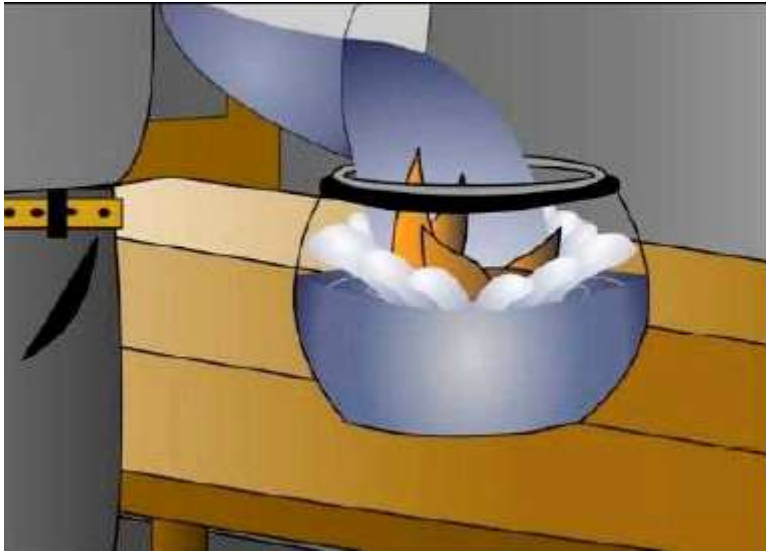

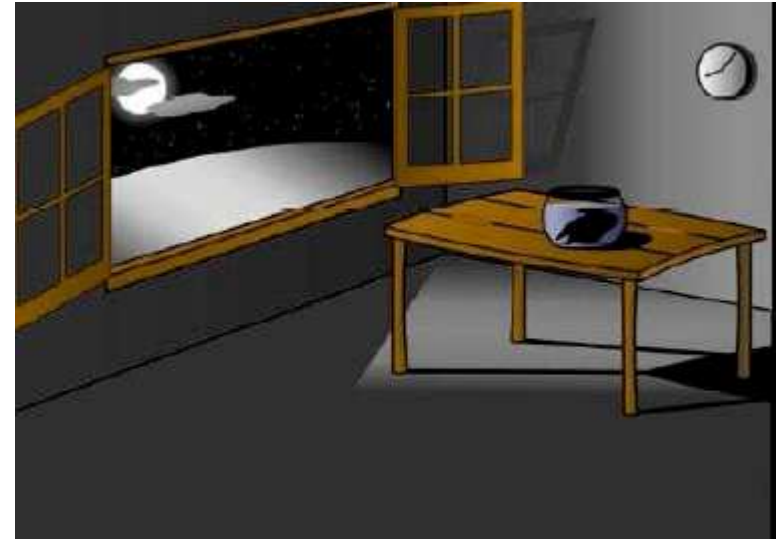
מאפת הקדס

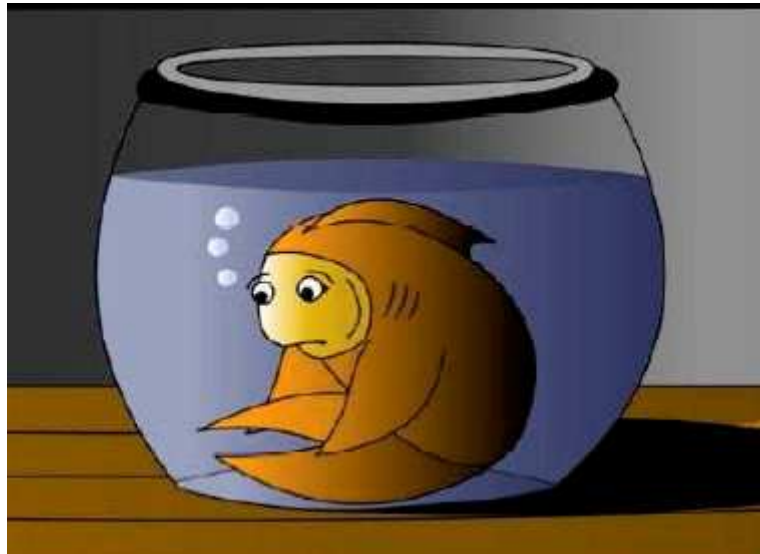
איתן
קרונברי

את הדג הביאו היום מחנות חיות מחמד וזרקו אותו לצנצנת בגסות. קנה אותו איש אחד בשביל הבת שלו ושילם עבורו רק אגורות בודדות ואחר כך נשא אותו מהר הביתה בשקית עם מים.

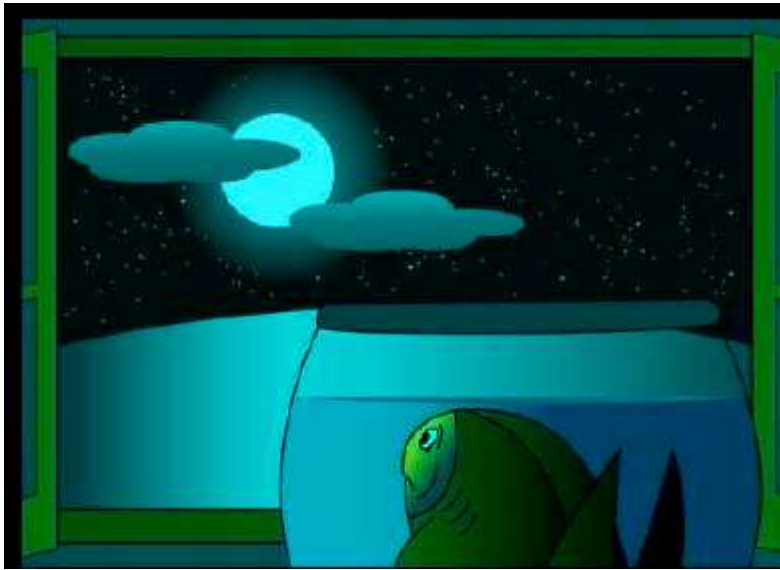
לפני זמן לא רב, בחדר חשוך, בפינה אפורה ומדכה, על שולחן שהוא רק ארבע רגליים ולוח, עמדה צנצנת גדולה מלאה מים. ובתוך הצנצנת שחה דג זהב שחשב בעצב על החיים שלו. בצנצנת הזו, על השולחן הישן, מתחיל הסיפור שלנו.

הצנצנת הייתה קטנה מדי, זה היה ברור. היא הייתה הרבה יותר קטנה ממה שהייתה צריכה להיות. לא היו בה מתקני שעשוע ולא קישוט כלשהו כמו אונייה טבועה מפלסטיק או צדפים מלאכותיים. לא היו בה אבנים צבעוניים ולא ארגזי שודדי הים עם גולגולת ועצמות מוצלבות. לא היו אצות ים או שורשי עצים. לא היה עם מי לדבר ולא היה מה לעשות.

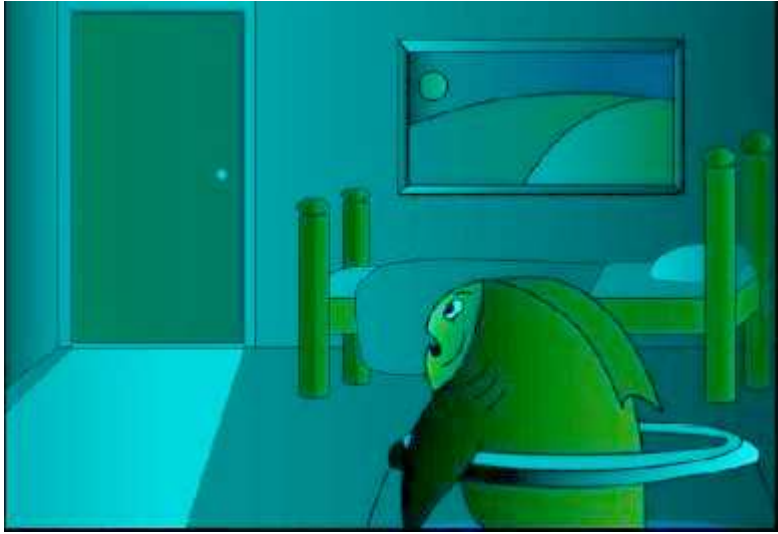
ועכשיו הדג הרגיש אומלל. הוא היה מאוכזב וכעס מאוד כי המים שבהם שחה היו קרים ועכורים והשולחן שעליו עמדה הצנצנת היה ישן ומכוער. "איזו גסות זו להשים אותי במקום עלוב כזה" אמר הדג וקמט את מצחו "מזל שאני קטן ולא גדול כמו שמך" הוא התלונן שוב ושוב.

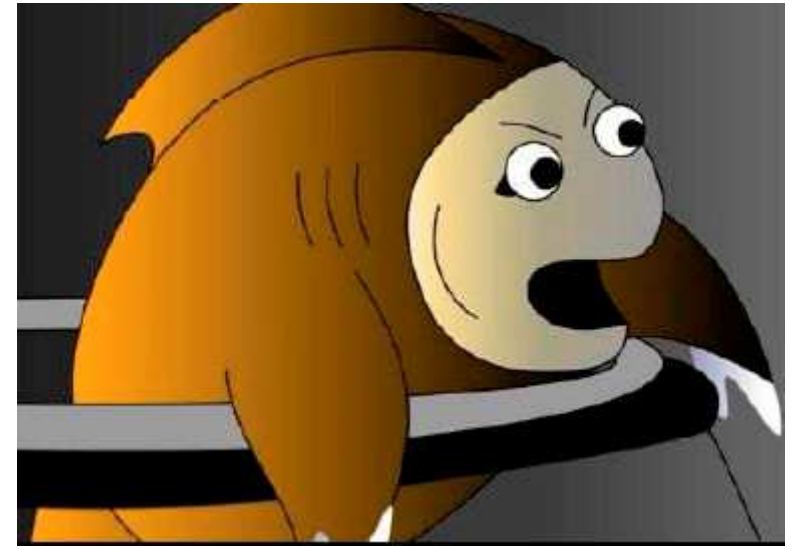
אבל איש לא בא בריצה לקריאה שלו. לא היה שם איש, ממש אף אחד. והחדר היה חשוך ובחוץ ירד הלילה, ולא ניתן היה לראות דבר למרות שהוא ניסה וניסה. לא היה לאן ללכת ולא איפה להסתתר. ואפילו לא לאן לשחות, ממש אסון. הוא היה כה עצוב וכל כך בודד שכמעט ובכה, אך בשביל כך היה גאה מדי. הוא לא יכול היה לסבול זאת, הרגיש את עצמו מוסגר גם בתוך תוכו.

"הצנצנת הזו לא ראויה לחיות בה" אמר הדג ודפק בזנבו בזכוכית. ואני לא מתכוון להתלונן, ולא להתמרמר, לא לרטון ולא להאנח. סלחו לי את כעסי, ואת צורת הביטוי אבל:
אולי יש כאן מישהו? האם אני לבדי?"

"אני יודע שאתה כאן, איש קונה הדגים, ואני יודע שאתה יכול לשמוע אותי. כן, אני יודע זאת. אז דע שהצנצנת הזו היא הגרועה בכל הצנצנות, ויום אחד אצא מכאן, תוכל להיות בטוח! כי אני מרגיש שאני מסוגל לדברים גדולים ואינני רוצה להישאר כאן אפילו דקה יותר. אבל לא אחמיר פנים ולא אתלונן יותר. אינני מתכוון לרעוש ולא לדקלם. ואינני רוצה לילל ולא לצעוק אבל **לכל הרוחות, מישהו, אנא שחררו אותי!**"

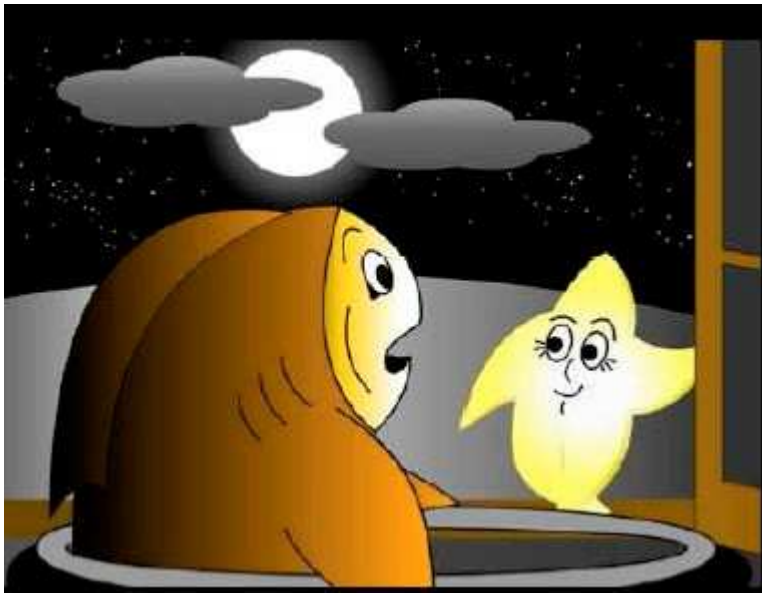
הוא הוציא את ראשו מהמים ועם נשימת דג גדולה אמר בקול רם "אני לא סתם תכשיט פלסטיק שזורקים לקופסה. אני דג זהב עם הצרכים שלי. אני זקוק למרחב, אני זקוק לחופש, אני זקוק לאור השמש ולחברה, ולמים נקיים ולאוכל. ורוחי נופלת לגמרי כשכל זה חסר."

אך פתאום נפלה עליו קרן אור, ולא היה זה אור מבפנים, אלא אור מהמרחב הרחוק. האור זרח דרך החלון ישר לתוך עיניו. זה קרה מהר והפתיע אותו מאוד. הוא מצמץ, עצם את העיניים, וניסה עם הסנפיר לכסות את עצמו. עוד מעולם לא ראה דבר כל כך בהיר ולא קרה לו לראות אור כל כך חזק וחודר.

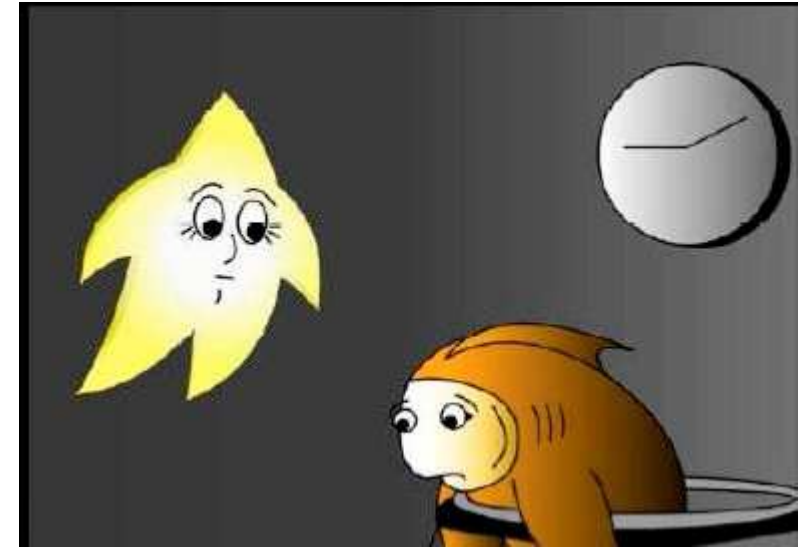
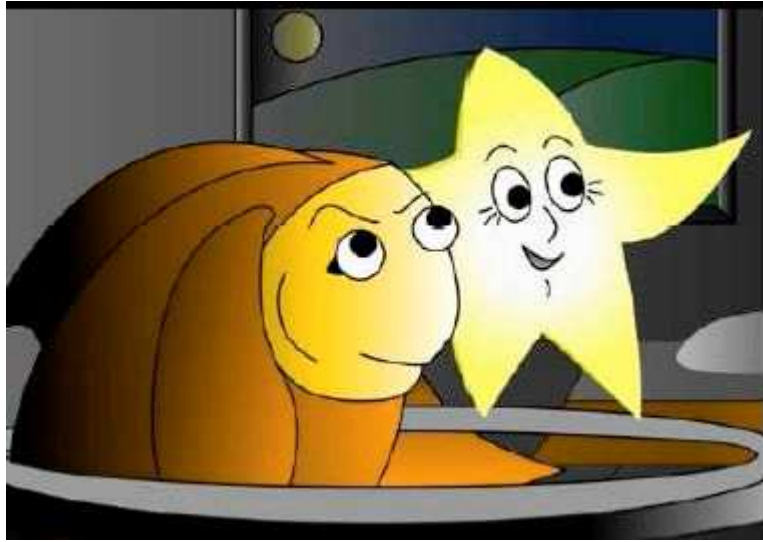
אבל איש לא בא והדג המשיך לדבר. הוא התלונן והתלונן וקשקש עוד ועוד. הוא התמרמר ויבב בלי הפסקה. הוא קרא בקול רם ואילו היו לו שערות היה בוודאי מורט אותן מראשו. ולפחות שלושים פעם צעק
"אין צדק בחיים!"

"ומה היית מאחל לעצמך" שמע שהכוכב אמר
"אילו משאלותיך היו מתמלאות כל היום וכל
הלילה?"
הדג קפץ פתאום אחורה בבהלה "אתה יודע
לדבר!" אמר מופתע "הממ, זה דבר חדש.."

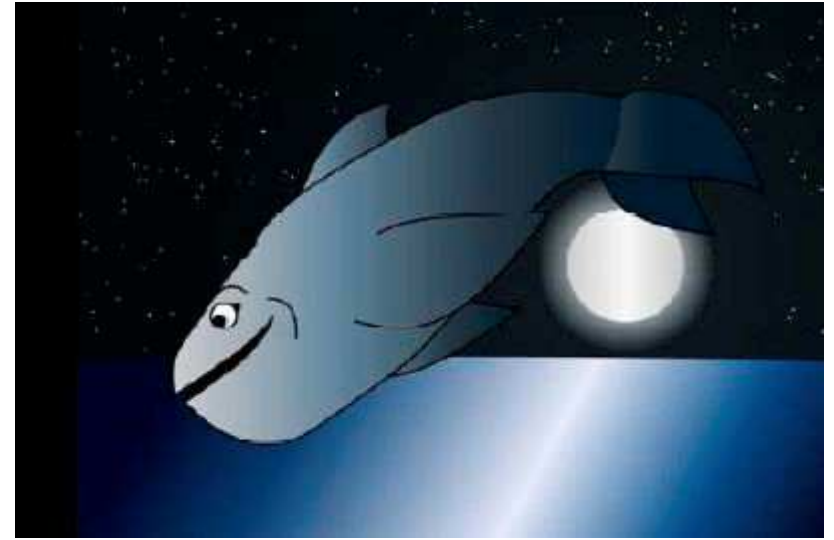
"מי זה כאן" שאל הדג המופתע "אולי תוכל להוריד
קצת את העוצמה. האור חזק מדי! אינני יכול
לראות!"
ואז האור דעך ורק להט חלש נשאר. "מה זה?"
שאל הדג המופתע כשפתח את עיניו. בעיניים
פתוחות הביט סביב - "כוכב!" קרא "אני יודע
עכשיו מה לעשות! אחל לעצמי ואחל עד
שמשאלות שלי יתמלאו. אביע משאלות בלי סוף,
ערמת משאלות שלמה. אביע משאלות עד
שאתעייף."

והכוכב ביקש אותו לבחור "אז מה מכל זה?
רק תגיד את משאלתך הראשונה. אין לך מה
להפסיד."
ואז הדג התחיל לחשוב וגירד את ראשו,
גירד וגירד עד שהסנפיר שלו נעשה אדום,
והוא חשב וחשב, חשב וחשב עוד פעמיים.
ואז "אהא" אמר מהר "נעים יהיה להיות לווייתן."

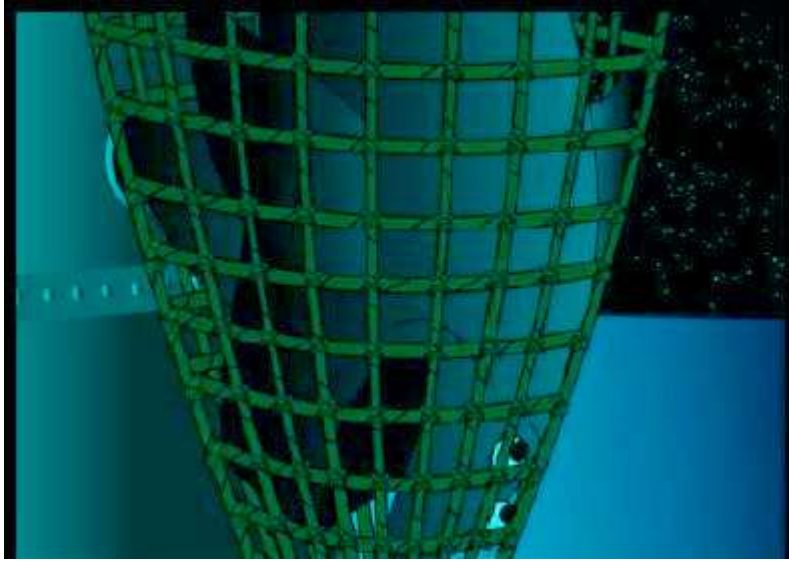
"אבל מאחר ששאלת אגיד לך מה המשאלות שלי.
הייתי רוצה להיות יותר מאשר סתם דג זהב.
הייתי רוצה לצאת מהצנצנת הזו ולהיות חופשי.
הייתי רוצה לשחות איפה שהוא בים.
הייתי רוצה ללכת הנה וללכת שמה.
הייתי רוצה שיהיה לי זוג כנפיים ושאוכל לעוף.
הייתי רוצה להיות גדול והייתי רוצה להיות מפואר.
הייתי רוצה שיהיו לי ארבע רגליים כדי ללכת על
הקרקע.
ויש הרבה מקומות שהייתי רוצה לראות.
ואילו הייתי יכול ולאחל לעצמי עוד,
הייתי רוצה להיות משהו שאינני."

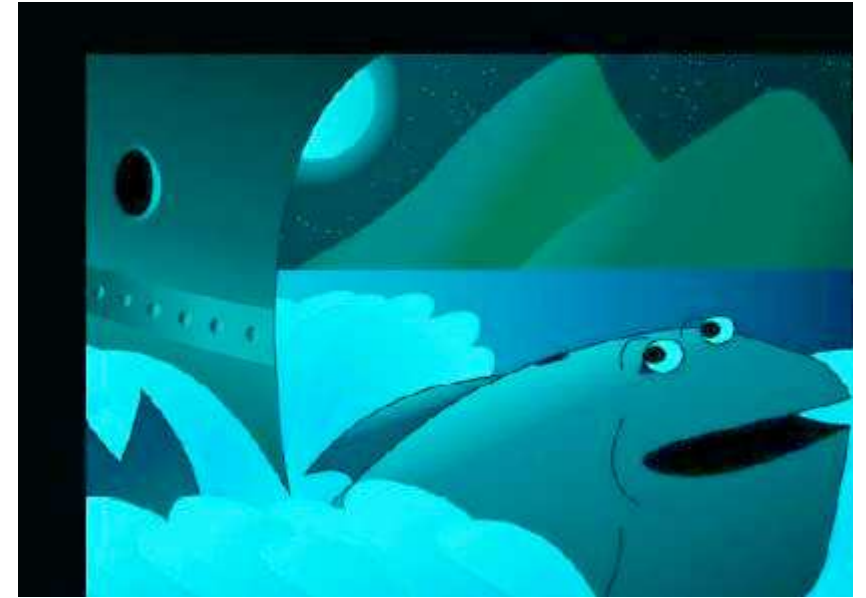

אבל אז עברה ספינה גדולה והדג הרגיש סכנה.
על הסיפון היו ציידים שצדו לווייתני אוקיאנוס.
ורב-החובל קרא למלחים "הנה לווייתן!"
והדג ידע שהגיע זמן להסתלק משם.

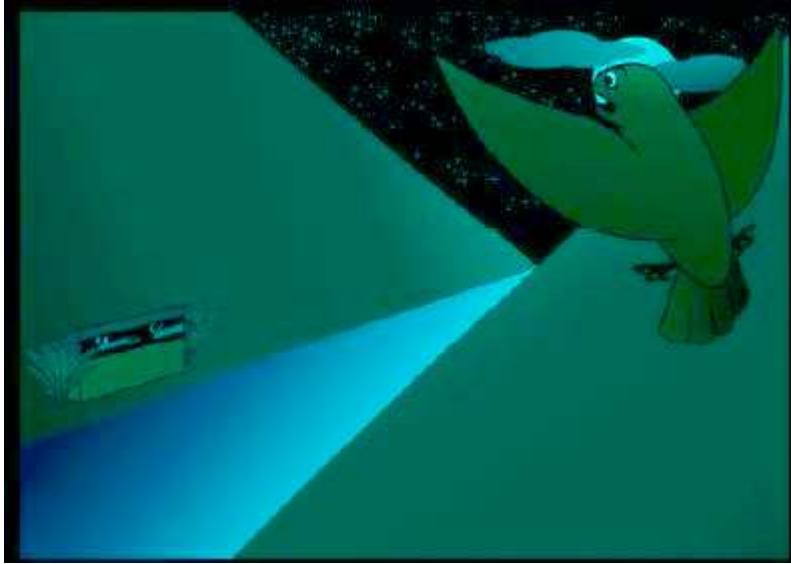
ו.. "פוף" הוא היה לווייתן. הוא שחה עמוק בים.
הכוכב הצליל והדג היה עכשיו חופשי.
הוא שחה במים רחבים וכחולים.
הוא היה ללווייתן גדול. המשאלה שלו התמלאה.
אורכו היה חמישים מטר ורוחבו חמישה עשר.
והוא שחה בכוח דרך גאות ושפל.
והוא שחה מזרחה ושחה מערבה.
ואז צלל לעומק של ממש ואחר כך לפני המים
ואז קפץ מעל הגלים וצעק "**חופשי לבסוף!**"

"אתה עוד שם, כוכב?" קרא הדג בבהלה "אולי
אוכל להסביר לך בבירור,
כי אינני בטוח ששמת לב, אבל צורת הלוויתן לא
בדיוק מתאימה לי.
אז אם תוכל, תן בבקשה מילה ותהפוך אותי
מלוויתן לציפור?"

ואז הדג ברח והספינה רדפה אחריו,
והם שחו דרך ימים ומפרצים והגיעו עד אפריקה,
וסמוך לספרד המלחים זרקו רשת ותפסו אותו.
והם משכו אותו ברשת המתוחה.

אבל אז, ממוקם כלשהו על האדמה נשמע קול ירי חזק מאוד, והדג, כשהביט לשם ראה ציידים עם רובי ציד מכוונים עליו. לכן הוא עף משם מהר, והוא עף ועף, אבל גם במקום חדש ראה ציידים ולכן הוא עף עוד יותר רחוק. והוא עף צפונה ודרומה וחיפש מקום טוב להשאר, אבל בכל מקום בו מופיע ראה קבוצות של ציידים.

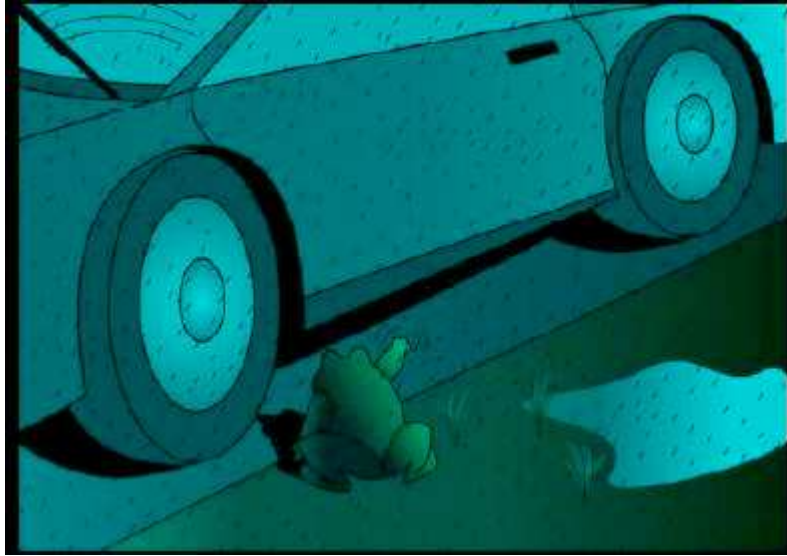
ו.. "פוף" והוא היה כבר גבוה באוויר. הוא עף גבוה יותר מאשר ציפורים אחרות. הוא היה חופשי מהרשתות ומהספינה ומהמלחים. שוב עזר לו הכוכב בקסמים שלו. הוא היה עכשיו ציפור הרים גדולה וגאה מאוד. הוא עף כמה שרק נתנו לו הכנפיים הגדולות. והוא עבר ליד שלושה עננים, שני מטוסים ועפיפון. ואז עלה עוד יותר גבוה וצלל למטה במהירות.

1.. "פוף" הייתה לו פרווה וציפורניים חדות, אבל היער היה מלא מלכודות דובים..

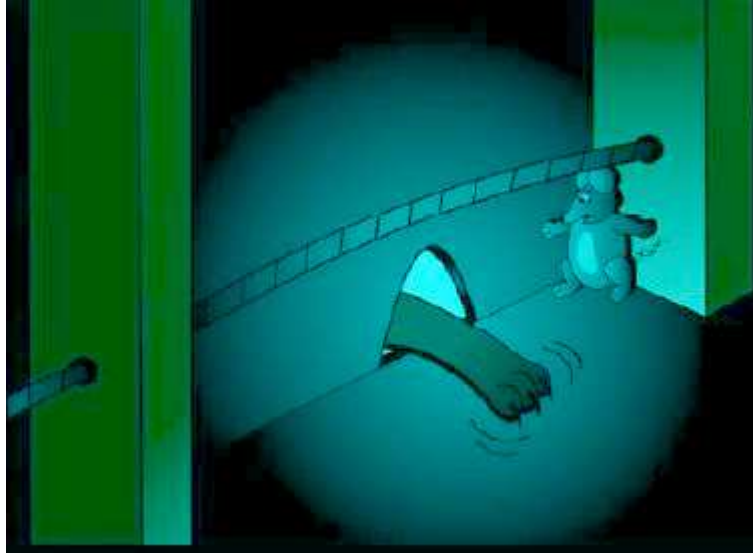
"הי כוכב, אתה עוד שם?" קרא הדג לעזרה "אני לא מתלונן ולא רוצה לילל, ואני לא חושב שאני כפוי טובה. אינני מתכוון לומר שלא עשיתי את המשאלה, אבל לציפור שעשית ממני אין כנראה מזל. אולי אפשר להפסיק להיות ציפור ולהיות.. למשל דוב?"

אז הוא ביקש רק עוד פעם אחד. הוא רצה להיות קרפדה. אלא שאז כמעט ונדרס כשהלך בצדי הדרך.

אז הוא הביע עוד משאלה. הוא רצה להיות חתול. אלא שאז בה כלב בולדוג ו..

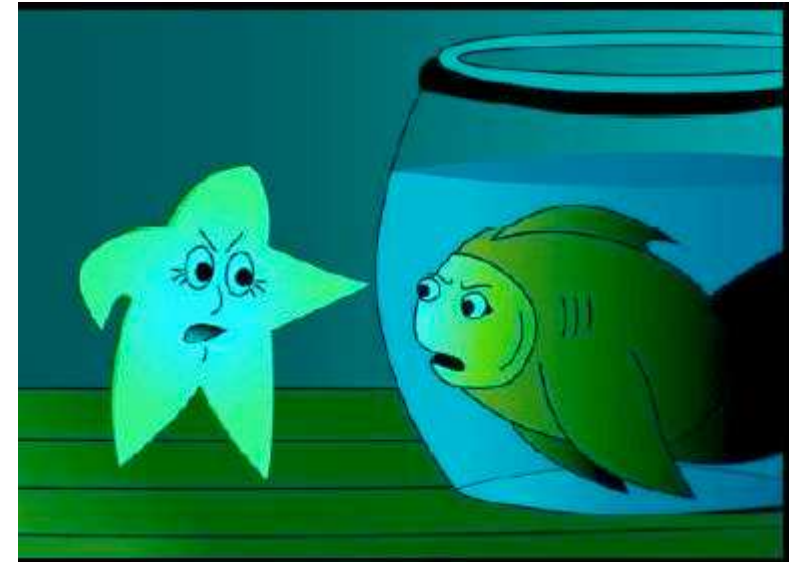
אז ביקש עוד פעם. רצה להיות עכבר. אך לא יכול
היה לחיות, כשהחתול בבית.
והוא הביע משאלות עוד ועוד, במשך כל הלילה,
אך שום דבר לא יצא כפי שהוא ציפה ושום דבר
לא היה מושלם.

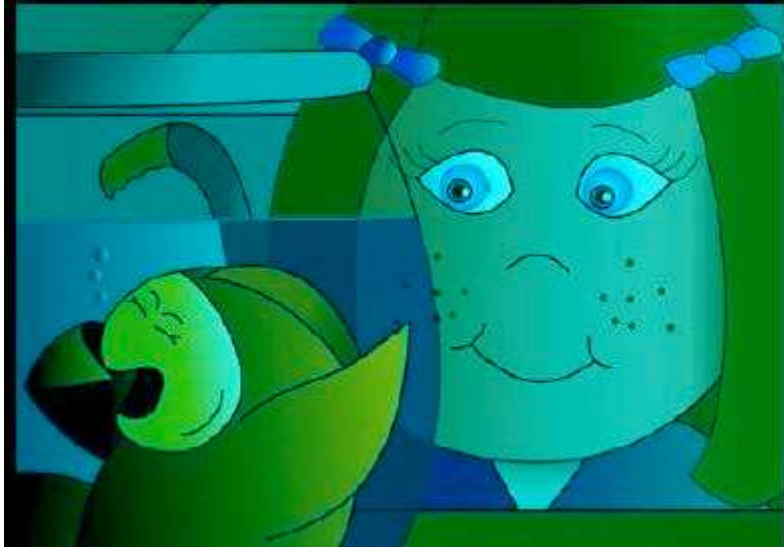
אז ביקש עוד פעם. רצה להיות נחש, אך מזון
הנחש לא עבר את פי הדג הקטן.

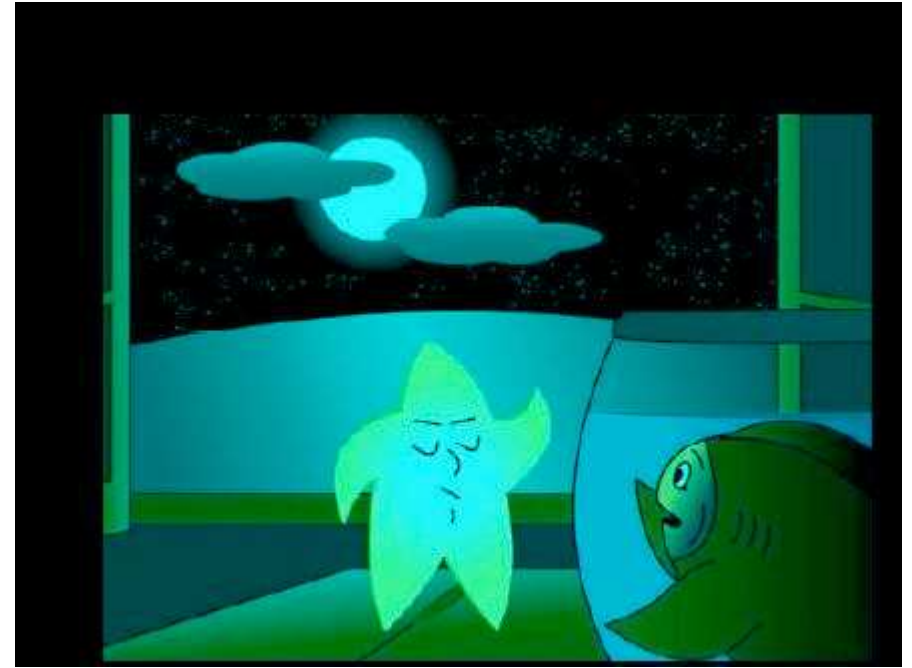
"אנא, יהיה כוכב טוב. תן לי עוד משאלה אחת. אני מבטיח, היא תהיה האחרונה." והכוכב הקשיב בסבלנות כשהדג ביקש וביקש, ובסוף הסכים. "אמלא לך עוד משאלה אחת" אמר לדג "אבל באמת רק אחת, אחת ואחרונה. אך יש לה גם מחיר – אם אמלא אותה לא תוכל כבר לחזור. לא תוכל להיות מה שהיית קודם. לא תוכל לשנות את הרעיון שלך. המשאלה הזו שאמלא לך היא בלתי הפיכה!"

ואז.. "פוף" הוא היה שוב בחדר שלו, בצנצנת זכוכית, ושוב בחושך. "אני נכנע" אמר הכוכב "ניסיתי מספיק. אין יותר משאלות שאוכל למלא" אמר בחומרה. "אינך יכול להביע יותר משאלות כאילו היה לך אוסף שלם. לא ניתן עכשיו למלא יותר את הרצונות שלך. היה עליך לחשוב על משאלותיך בשיקול יתר."

והכוכב נעלם. הדג עצם את עיניו וישן וישן עד לבוקר למחרת. ואז פיהק ומתח את גופו. כל הלילה הוא חלם על המשאלה שעליו להביע. ואז הביט דרך זכוכית הצנצנת. ולמרות שהחדר היה עדיין חשוך, ראה ילדה קטנה שמביטה עליו.

"אני מסכים לתנאים שלך" אמר הדג "והנה מה שהייתי רוצה להיות..."
אבל הכוכב עצר אותו "האם לא הבנת? האם לא הסברתי מספיק? האם לא למדת כלום מכל מה שעברת עד עכשיו? זאת המשאלה האחרונה שלך ואתה צריך לקחת קצת זמן. אינך יכול להביע אותה עכשיו – לא, לא הלילה. אתה חייב לחשוב עליה זמן מה, כדי שתהיה ממש נכונה. תחשוב לפחות יום אחד.
אחזור הנה מחר אחרי שקיעת השמש."

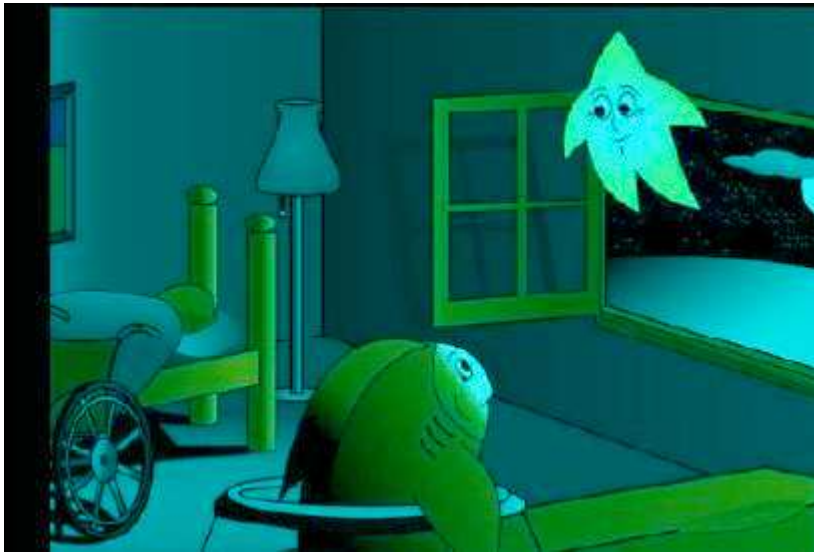

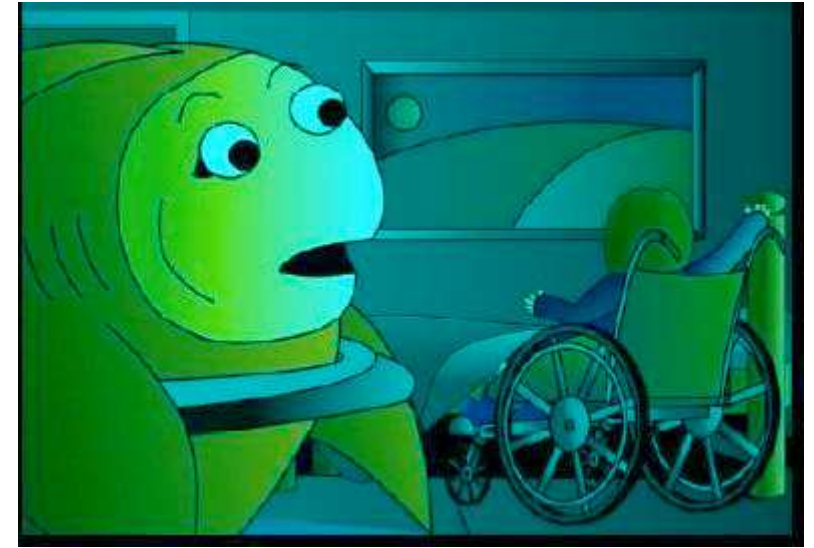
הוא לא הבין מילה אבל דברה שעשע אותו. הוא שמח לדעת שאיננו לבד ושהוא לא ישאר עכשיו בודד בחדר הזה. היום עבר לו מהר, השמש באה והלכה והדג היה מרוצה מאוד מהזמן שבילה ביחד עם הילדה. ואז הילדה אמרה "לילה טוב" וגלגלה את הכיסא למיטה שלה. הדג השתומם מדוע היא לא הלכה על רגליה. ופתאום הוא הבין שהילדה שדיברה אליו היא ילדה חמודה עם זוג רגליים שלא יכולות ללכת.

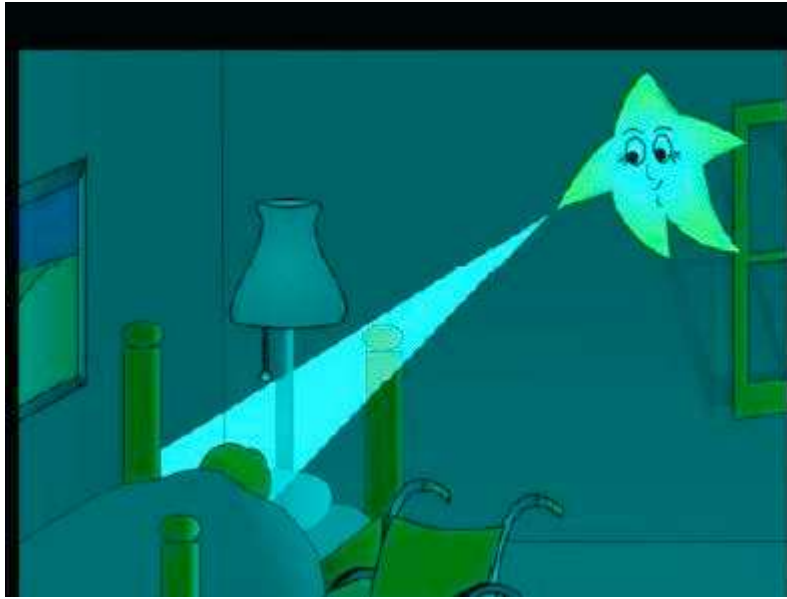
היא נראתה חמודה, עם עיניים כחולות ולחיים ורודות, ועם צחקוק שנשמע כמו צלצול פעמון קטן. היו לה סרטנים בשערות וגם נמשים על פניה. והדג ראה גם מין כיסא מוזר שעליו ישבה, עם גלגלים בשני הצדדים ושתי תמיכות לרגליה ושתי ידיים לדחיפה על המשענת. הילדה התקרבה וחיכה מאוזן לאוזן. היא נראתה שמחה ומלאה מרץ. ואז התחילה לדבר, ודיברה זמן מה, ולאט, לאט גם הדג התחיל לחייך.

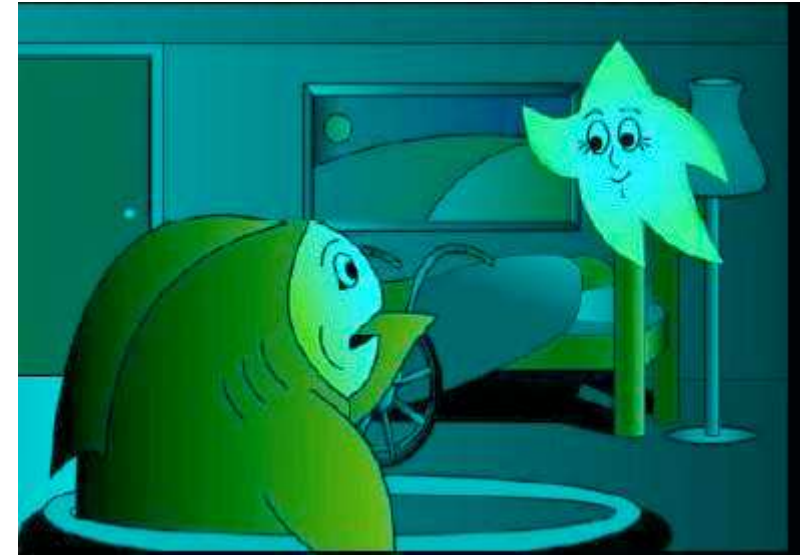
הילדה עלתה למיטה וכיבתה את האור. ובלילה,
כפי שהבטיח, הופיע הכוכב.
"הגיע זמן" אמר הכוכב "תוכל להביע את
משאלתך. ומה היא המשאלה שאוכל למלא לך,
דג ברין?"
הדג רצה לדבר, אבל עצר לרגע. הוא והביט על
הילדה במבט עצוב, ואחר כך על הכיסא שלה. ואז
נשם עמוק ונאנח כי ידע שהמשאלה הבאה תהיה
הנכונה.

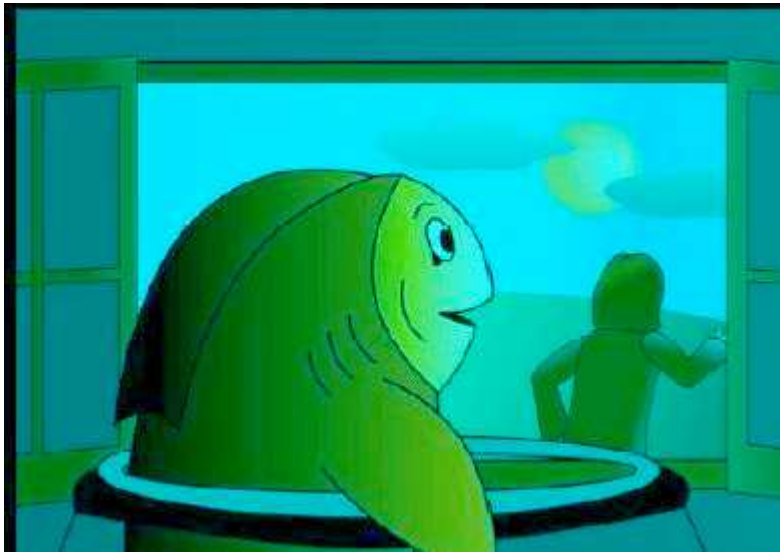
והכל נעשה לו ברור.
"האם אני כל כך טיפש? כל כך מטומטם?" אמר
הדג "הילדה המסכנה סגורה כאן כל היום. היא לא
יכולה לצאת החוצה, לא יכולה לרוץ ולשחק. אני
בטוח שיש מקומות שבהם הייתה רוצה להיות
אבל היא תפוסה בכיסא הזה ולא יכולה בלעדיו.
הילדה הזו היא דג! היא כמוני! היא דג בצנצנת,
רחוק מהים!"

הכוכב חייך ואמר "זו משאלה נהדרת. זו המשאלה הטובה ביותר שיכול לעשות דג." והוא הרים את יד הכוכב שלו, סובב אותה וזרק קרן אור ישר על הילדה. ואז קרץ בעינו ואמר לדג "ידידי, המשאלה שלך התמלאה."

הוא פנה אל הכוכב, הביט דרך האור שלו ואמר "הנה משאלה שבוודאי תראה כנכונה. הסברת לי כבר שמילוי המשאלות הוא דבר נדיר. לכן אני מביע משאלה ששחשבת עליה בכובד ראש. אני מביע משאלה למען הילדה הזו. אני רוצה שהיא תוכל ללכת ולא תזדקק לכיסא גלגלים הזה."

וזה כל סיפור הדג. הוא עד היום על השולחן הזה.
וגם הצנצנת עוד לא הוחלפה. המים הם קרים
והמררב קטן, ורוב ימיו הוא מסתכל לתוך החלון
בתקווה לראות האם תופיע הילדה כחולת
העיניים.
יום אחד היא עברה שם עם חיוך על הפנים וברק
בעיניה, וזה עשה אותו מאושר.
הוא כבר לא היה עצוב ורק חשב לעצמו "זה לא
נורא להיות דג."
ואף פעם לא הצטער על המחיר ששילם עבור
המשאלה, שהילדה מעולם לא תדע כי הוא עשה
אותה.

.. "פוף" זה קרה. הילדה התישבה, היא יכלה
להניע את בוהנות רגליה, היא הרגישה אותן
בסוף! היא הניעה את שתי רגליה וכפפה ברכיים,
ואז קפצה מהמיטה במהירות, קפצה מעלה-מטה,
נתנה סיבוב מהיר. והדג נהנה מהשמחה שלה.
והילדה שמחה שיכולה להניע רגליים, ורצה מהר
לספר זאת לכל המשפחה.